

RUHNU PÕHIKOOI

HINDAMISJUHEND

Kooli õppekava lisa

Kinnitatud direktori käskkirjaga 31.08.2026 nr RK-1.3/1

1. Üldsätted

1. Ruhnu Põhikooli hindamisjuhend sätestab õpilaste teadmiste, oskuste, õpitulemuste, käitumise ja hoolsuse hindamise ning hindamisest teavitamise põhimõtted.
2. Hindamisel lähtutakse põhikooli- ja gümnaasiumiseadusest, põhikooli riiklikust õppekavast, teistest kehtivatest õigusaktidest, Ruhnu Põhikooli õppekavast ning käesolevast hindamisjuhendist.
3. Hindamise peamine eesmärk on toetada õpilase arengut ja õppimist, anda tagasisidet õpitulemuste kohta, innustada õpilast sihikindlalt õppima, toetada enesehindamise oskuse kujunemist ning anda alus järgmise klassi üleviimiseks ja põhikooli lõpetamiseks.
4. Hindamine on õpetamise ja õppimise lahutamatu osa. Hindamisel kasutatakse sobivaid ja mitmekesiseid meetodeid ning arvestatakse õpilase individuaalset arengut ja õppe aluseks olevaid õpitulemusi.
5. Puudumist, hilinemist ega õpilase käitumist ei hinnata ainehindegas. Ainehinne väljendab õpitulemuste saavutatust.

2. Hindamisest teavitamine

6. Õpilasel ja vanemal on õigus saada teavet hindamise põhimõtete, hindeliste tööde, saadud hinnete ja hinnangute ning kokkuvõtva hinde kujunemise kohta.
7. Ruhnu Põhikooli ametlik õppeinfosüsteem on Stuudium. Jooksivad hinded, hinnangud, hindeliste tööde info, järelvastamisega seotud teave ja kokkuvõtvad hinded kajastatakse Stuudiumis.
8. Õpetaja tutvustab õpilastele õppeperioodi või suurema õppeteema alguses peamisi õpitulemusi ning hindamise põhimõtteid.
9. Mahukama hindelise töö puhul teeb õpetaja enne töö sooritamist õpilasele arusaadavaks, mida ja milliste kriteeriumide alusel hinnatakse.

10. Õpilasel on õigus teada, millised hinded ja hinnangud on kokkuvõtva hinde või hinnangu aluseks.

3.1 Kujundav ja sõnaline hindamine

11. Kujundavat hindamist kasutatakse kõigis klassides õppeprotsessi loomuliku osana. Kujundava hindamise käigus antakse õpilasele suulist või kirjalikku tagasisidet tema tugevuste, arengu ja edasiste õpisammude kohta.
12. 1. ja 2. klassis kasutatakse õpitulemuste hindamisel kirjeldavaid sõnalisi hinnanguid, millel puudub numbriline ekvivalent.
13. Sõnaline hinnang kirjeldab, millises ulatuses on õpilane taotletavad õpitulemused saavutanud, mida ta juba oskab ning millele tuleb edasises õppimises tähelepanu pöörata.
14. 1. ja 2. klassi kirjeldavad kokkuvõtavad sõnalised hinnangud antakse trimestrite ja õppeaasta lõpus.
15. 1. ja 2. klassis kasutatud kirjeldavad sõnalised hinnangud teisendatakse viiepallisüsteemi õpilase koolist lahkumisel või muul juhul, kui teisendamine on õigusaktist tulenevalt vajalik. Teisendamisel hindab aineõpetaja õpilase jooksva õppeaasta õpitulemuste saavutatuse taset ning määrab sellele põhikooli riikliku õppekava § 21 lõikes 2 kirjeldatud tasemele vastava hinde, arvestades hindamisel kasutatud kriteeriume ja § 21 lõikes 3 sätestatud protsendivahemikke.
16. Õpilase koolist lahkumisel teisendatakse jooksva õppeaasta sõnalised hinnangud vajaduse korral viiepallisüsteemi vastavalt riiklikus õppekavas sätestatule.

3.2 Kaasav hindamine

17. Hindamisel võib kasutada kaasavat hindamist, mille puhul õpilane osaleb hindamiskriteeriumide mõtestamises, oma töö ja õpitulemuste hindamises ning tagasiside andmises. Õpetaja võib koos õpilastega arutada ja täpsustada, mida hindamiskriteeriumid konkreetse ülesande puhul tähendavad ning milliste tunnuste alusel saab hinnata nende täitmist.
18. Kaasava hindamise osana kasutatakse enesehindamist ja vajaduse korral kaaslase hindamist. Õpilase enese- või kaaslase hinnang toetab õpitulemuste analüüsimist ja vastutuse võtmist oma õppimise eest. Lõpliku hinde või hinnangu määramise eest vastutab õpetaja, kui enne töö sooritamist ei ole kokku lepitud teistsugust hindamisviisi.

4. Teadmiste ja oskuste hindamine 3. – 9. klassis

19. 3.–9. klassis hinnatakse õpilase teadmisi ja oskusi üldjuhul viiepallisüsteemis.
20. Hindega „5” ehk „väga hea” hinnatakse õpitulemuste saavutatust, kui õpilane on taotletavad õpitulemused saavutanud täiel määral ja/või ületab neid.
21. Hindega „4” ehk „hea” hinnatakse õpitulemuste saavutatust, kui õpilase tulemused vastavad üldiselt taotletavatele õpitulemustele.
22. Hindega „3” ehk „rahuldav” hinnatakse õpitulemuste saavutatust, kui saavutatu võimaldab õpilasel edasi õppida ilma oluliste raskusteta.
23. Hindega „2” ehk „puudulik” hinnatakse õpitulemuste saavutatust, kui areng on toimunud, kuid saavutatu ei võimalda oluliste raskusteta edasist õppimist.
24. Hindega „1” ehk „nõrk” hinnatakse õpitulemuste saavutatust, kui saavutatu ei võimalda oluliste raskusteta edasist õppimist ning areng hinnatavate õpitulemuste osas puudub.
25. Jooksva hindamisel võib õpetaja kasutada numbrilise hinde täpsustamiseks märke „+” ja „-” (nt 4+, 4-). Pluss- ja miinusmärgiga hinne annab täpsemat tagasisidet õpilase õpitulemuste saavutatuse taseme kohta vastava hinde piires. Kokkuvõtvad trimestri- ja aastahinded pannakse viiepallisüsteemis täisarvulise hindena ilma „+” ja „-” märgita.
26. Märke „+” ja „-” ei teisendata kokkuvõtvate hinde kujundamisel kindlaks arvuliseks väärtuseks. Õpetaja arvestab neid koos teiste hindamistulemustega tervikhinnangu kujundamisel õpilase õpitulemuste saavutatusele.

4.1. Kirjalike tööde protsendiskaala

Kui kirjaliku töö hindamisel kasutatakse punktiarvestust ja õpetaja ei ole enne töö sooritamist teatanud teisiti, lähtutakse järgmisest skaalast:

Hinne	Tähendus	Tulemus
5	väga hea	90–100%
4	hea	75–89%
3	rahuldav	50–74%
2	puudulik	20–49%
1	nõrk	0–19%

Õpetajal on õigus kasutada põhjendatud juhul teistsugust hindamisskaalat või hindamiskriteeriume, kui neist on õpilasi enne töö sooritamist teavitatud.

5. Mitteeristav hindamine

27. Ruhnu Põhikoolis kasutatakse mitteeristavat hindamist kunstiõpetuses, muusikaõpetuses, liikumisõpetuses, tööõpetuses, tehnoloogiaõpetuses ja informaatikas. Mitteeristavat hindamist võib kooli õppekavas sätestatud juhul kasutada ka valikainetes ja kooli enda loodud õppeainetes.
28. Mitteeristaval hindamisel kasutatakse tähiseid:
 - A – arvestatud – õpilane on saavutanud õppeaine või hinnatava töö aluseks olevad õpitulemused nõutaval tasemel;
 - MA – mittearvestatud – õpilane ei ole saavutanud õppeaine või hinnatava töö aluseks olevaid õpitulemusi nõutaval tasemel.
29. Õpetaja teeb õpilasele õppeperioodi või hinnatava töö alguses teatavaks arvestuse saamise aluseks olevad õpitulemused ja hindamiskriteeriumid.
30. Mitteeristava hindamise puhul kasutatakse vajaduse korral lisaks tähisele A või MA kirjeldavat tagasisidet, mis annab õpilasele teavet õpitulemuste saavutamise, tugevuste ja edasiste õpisammude kohta.
31. Kui õpilane saab hinnangu MA, antakse talle võimalus saavutamata õpitulemused uuesti tõendada käesolevas hindamisjuhendis sätestatud järelevastamise korra kohaselt.
32. Kui mitteeristavalt hinnatud õppeaine tulemused tuleb õpilase koolist lahkumisel või muul õigusaktis sätestatud juhul teisendada viiepallisüsteemi, ei teisendata tähist A või MA automaatselt kindlaks numbriliseks hindeks. Aineõpetaja määrab viiepallisüsteemi hinde õpilase jooksva õppeaasta jooksul saavutatud õpitulemuste, hindamise aluseks olnud tööde ja hindamiskriteeriumide põhjal, lähtudes põhikooli riiklikus õppekavas sätestatud viiepallisüsteemi hindamispõhimõtetest ja protsendivahemikest.
33. Õpetaja korraldab mitteeristava hindamise viisil, mis võimaldab vajaduse korral õpilase õpitulemuste saavutatuse taseme viiepallisüsteemi teisendada. Selleks peavad Stuudiumis või õpetaja hindamisandmetes olema säilinud õpitulemuste saavutamist kirjeldavad hinnangud, hindamiskriteeriumid või muud teisendamist võimaldavad andmed.

6. Hindelised tööd ja kontrolltööd

34. Hindeline töö on kirjalik, suuline, praktiline või digitaalne töö, esitlus, projekt, arvestus või muu õppeülesanne, mille tulemust hinnatakse hinde või hinnanguga.

35. Kontrolltöö on õppeperioodi või ulatuslikuma õppeteema õpitulemuste omandamist kontrolliv kirjalik töö.
36. Õppepäevas võib üldjuhul läbi viia ühe kontrolltöö ning õppenädalas kuni kolm kontrolltööd.
37. Kontrolltöö toimumise ajast teatatakse õpilastele ja märgitakse Stuudiumisse vähemalt viis õppepäeva enne selle toimumist.
38. Lühikesed tunnikontrollid, suulised vastamised ja muud väiksema mahuga jooksvad hindelised ülesanded ei ole käesoleva juhendi tähenduses kontrolltööd.
39. Õpetajad koordineerivad kontrolltööde ajad Stuudiumi kaudu, et vältida õpilaste ebamõistlikku koormamist.

7. Stuudiumis kasutatavad tähised

Tähis	Tähendus	Kasutamine
!	Tähelepanu vajav teema või kommentaar	Kasutatakse õppetööga seotud olulise tähelepaneku või info esiletoomiseks.
T	Tegemata hindeline töö	Lisatakse tegemata jäänud hindelise töö korral koos kommentaari ja järeletegemise tähtajaga.
V	Vabastatud	Õpilane on konkreetsest tegevusest või tööst põhjendatult vabastatud.
K	Kodune töö tegemata	Tähist „K“ kasutatakse tegemata kodutöö märkimiseks.
H	Hilinemine	Märgitakse Stuudiumisse, kui õpilane jõuab tundi alates kuuendast hilinemisminutist.

40. Tähis „T” ei ole hinne. Õpilane peab tegemata hindelise töö sooritama kahe nädala jooksul alates töö esialgsest tähtajast või puudumise korral kooli naasmisest.
41. Mõjuval põhjusel võib õpetaja määrata õpilasele teistsuguse järeletegemise tähtaja.
42. Kui õpilane ei ole määratud tähtajaks tööd sooritanud, asendatakse „T” hindegga „1”. Sellisel viisil kujunenud hinnet „1” üldjuhul parandada ei saa.
43. Õpilane on kohustatud tegemata kodutöö esimesel võimalusel järele tegema, kui õpetaja ei ole määranud teisiti. Tähist „K” ei asendata automaatselt hindegga „1”. Kui kodutöö on ühtlasi eelnevalt teatatud hindeline töö, kasutatakse selle tegemata jätmisel tähist „T”.

8. Järelevastamine ja hinnete parandamine

44. Õpilasel on õigus järele vastata või järeltöö sooritada, kui töö on märgitud „T“ või hinnatud hindegaga „2” või hinne on jäänud panemata.
45. Ruhnu Põhikoolis võib õpilane parandada ka hindeid „3” ja „4”. Hinnet „5” ei parandata.
46. Hindeid „2”, „3”, „4” võib parandada kuni jooksva trimestri lõpuni, arvestades õpetajaga kokkulepitud aega ja tingimusi.
47. Tegemata töö või puudumise tõttu sooritamata töö tuleb üldjuhul järele teha kahe nädala jooksul. Mõjuval põhjusel võib õpetaja tähtaega pikendada.
48. Järelevastamise või hinde parandamise korral märgitakse Stuudiumisse uus hinne. Varasem hinne säilitatakse Stuudiumis kaldkriipsuga tähistatuna, kui Stuudiumi tehniline lahendus võimaldab seda teha nii, et varasem hinne ei mõjuta hinnete arvestust. Kokkuvõtva hindamise aluseks võetakse parandamise tulemusena saadud uus hinne.
49. Järelevastamise eesmärk on anda õpilasele võimalus tõendada õpitulemuste saavutamist. Õpetajal on õigus enne järelevastamist nõuda õpilaselt vajalikku ettevalmistust, vigade analüüsi, konsultatsioonis osalemist või puuduvate ülesannete täitmist.

9. Kõrvalise abi, mahakirjutamise ja tehisaru kasutamine

50. Õpilane esitab hindamiseks enda tehtud töö, välja arvatud juhul, kui ülesande eesmärk eeldab koostööd või õpetaja on lubanud kasutada kõrvalist abi.
51. Mahakirjutamine, teise isiku töö esitamine enda omana, lubamatu abimaterjali kasutamine ning lubamatu tehisaru kasutamine on ebaausad võtted.
52. Tehisaru (sh tekstirobotite ja muude genereerivate tehisaru vahendite) kasutamine on lubatud juhul, kui õpetaja on selle konkreetse ülesande puhul lubanud või kui kasutusviis vastab õpetaja antud juhistelet.
53. Kui tehisaru on lubatud kasutada, peab õpilane õpetaja nõudmisel kirjeldama, millist vahendit ja milleks ta kasutas, ning suutma selgitada ja põhjendada esitatud töö sisu.
54. Tehisaru loodud sisu esitamine enda iseseisva tööna olukorras, kus selle kasutamine ei olnud lubatud, käsitatakse kõrvalise abi kasutamisenä.
55. Kui hindamisel tuvastatakse mahakirjutamine või muu lubamatu kõrvalise abi kasutamine, võib töö hinnata hindegaga „1”. Õpetaja selgitab õpilasele hinnangu põhjust ja fikseerib selle Stuudiumis.

56. Ebaausa võtte tõttu saadud hinde parandamise võimaluse ja tingimused otsustab õpetaja, lähtudes õppimise eesmärgist, rikkumise asjaoludest ja õpilase vanusest.

10. Kokkuvõttev hindamine

57. Ruhnu Põhikoolis toimub kokkuvõttev hindamine trimestrite kaupa ning õppeaasta lõpus pannakse aastahinne või antakse aastahinnang.
58. 3.–9. klassis pannakse trimestrihinded ja aastahinded üldjuhul viiepallisüsteemis. 1.–2. klassis antakse kokkuvõtvad sõnalised hinnangud.
59. Trimestrihinne ei kujune automaatselt hinnete aritmeetilise keskmisena. Kokkuvõtva hinde määrab õpetaja tervikhinnanguna sellele, mil määral on õpilane saavutanud trimestriks kavandatud õpitulemused.
60. Kokkuvõtva hinde kujundamisel võib õpetaja anda suurema kaalu töödele, mis kontrollivad olulisemaid või terviklikumaid õpitulemusi, ning arvestada õpilase hilisemat tõendatud taset.
61. Aastahinne kujuneb õppeaasta jooksul saavutatud õpitulemuste tervikhinnanguna ning ei pea olema trimestrihinnete aritmeetiline keskmine.
62. Kui kokkuvõtva hinde väljapanekuks puudub piisav alus, määrab õpetaja õpilasele võimaluse vajalikud õpitulemused tõendada.
63. 9. klassi aastahinded pannakse välja õigusaktides sätestatud tähtajaks.

11. Käitumise ja hoolsuse hindamine

64. Õpilase käitumisele ja hoolsusele antakse tagasisidet kogu õppeaasta vältel. Kokkuvõtvalt hinnatakse käitumist ja hoolsust iga trimestri lõpus.
65. Käitumise hindamisel arvestatakse kooli kodukorra järgimist, viisakat ja turvalist käitumist, suhtumist kaaslastesse ja koolitöötajatesse, kokkulepetest kinnipidamist ning vastutust oma käitumise eest.
66. Hoolsuse hindamisel arvestatakse õpilase suhtumist õppimisse, tööharjumusi, ülesannete täitmist, vajalike õppevahendite olemasolu, tähtaegadest kinnipidamist ning võimet oma õppimist korraldada.
67. Käitumise ja hoolsuse hinnang ei mõjuta õppeaine hinnet.

Tähis	Hinnang	Üldine kirjeldus
E	eeskujulik	Õpilane järgib järjepidevalt kokkuleppeid, tegutseb vastutustundlikult ja on teistele heaks eeskujuks.

H	hea	Õpilane järgib üldjuhul kokkuleppeid ja täidab oma kohustusi; üksikud eksimused ei ole korduvad.
R	rahuldav	Õpilasel esineb korduvaid raskusi kokkulepetest või kohustustest kinnipidamisel ning ta vajab suunamist.
MR	mitterahuldav	Õpilane eirab korduvalt kokkuleppeid või kohustusi ning senised suunamis- ja toetusmeetmed ei ole toonud piisavat muutust.

12. Koduõppel õppiva õpilase hindamine

68. Koduõppel õppiva õpilase hindamisel lähtutakse õpilase individuaalsest õppekavast (IÕK), riiklikust õppekavast, koduõpet reguleerivast määrusest ja käesolevast hindamisjuhendist.
69. Vanema taotlusel koduõppel õppiva õpilase hindamise täpne korraldus, õpitulemuste kontrollimise viisid, tähtajad ja vastutavad õpetajad määratakse IÕK-s.
70. Kool kontrollib vanema taotlusel koduõppel oleva õpilase IÕK-s sätestatud õpitulemuste omandamist vähemalt üks kord kuus.
71. Koduõpet läbiviiv isik võib viibida õpilase õpitulemuste koolipoolse kontrollimise ja hindamise juures.
72. Õpitulemuste kontrollimisel võib kasutada kirjalikke ja suulisi töid, praktilisi ülesandeid, õpimappi, vestlust, esitlust või muid õpitulemuste tõendamiseks sobivaid viise.
73. Koduõppel oleva õpilase koolipoolsed hinded, hinnangud ja kokkuvõtvad tulemused kajastatakse Stuudiumis.
74. Koduõppel oleva õpilase kokkuvõttev hindamine toimub Ruhnu Põhikooli üldise hindamiskorralduse järgi, kui IÕK-s ei ole põhjendatult sätestatud teisiti.
75. Kui õpitulemuste kontrollimisel ilmneb oluline mahajäämus või õpitulemuste omandamist ei ole võimalik kontrollida, tegutseb kool koduõpet reguleerivas õigusaktis sätestatud korras.

13. Täiendav õppetöö ja järgmisse klassi üleviimine

76. Õpilane jäetakse täiendavale õppetööle õppeaines, milles trimestrihinnete või -hinnangute põhjal tuleks välja panna aastahinne „puudulik“ või „nõrk“ või samaväärne mitterahuldav hinnang.
77. Täiendavale õppetööle jätmise otsustab õppenõukogu enne õppeperioodi lõppu.

78. Täiendava õppetöö raames täidab õpilane õpetaja vahetul juhendamisel spetsiaalseid õppeülesandeid, mille eesmärk on võimaldada õpilasel saavutada õppekavaga nõutavad õpitulemused.
79. Täiendav õppetöö viiakse läbi pärast õppeperioodi lõppu. Aastahinne või -hinnang pannakse vastavas õppeaines välja pärast täiendava õppetöö lõppu, arvestades täiendava õppetöö tulemusi.
80. Õppenõukogu otsustab õpilase järgmisse klassi üleviimise, täiendavale õppetööle jätmise või õigusaktides sätestatud erandjuhtudel klassikursust kordama jätmise.
81. 9. klassi õpilase aastahinded pannakse Eesti hariduse infosüsteemi välja hiljemalt 1. juunil, välja arvatud õppeainetes, milles õpilane on jäetud täiendavale õppetööle. Nimetatud tähtaega ei kohaldata õpilasele, kelle individuaalses õppekavas on ette nähtud erisused järgmisse klassi üleviimise ajas.

14. Individuaalse õppekava ja toe rakendamise erisused

82. Õpilasele, kellele on koostatud individuaalne õppekava või kelle õppes rakendatakse tugimeetmeid, võib hindamisel teha erisusi, kui need on IÕK-s selgelt kirjeldatud ja kooskõlas õpilase õppe aluseks olevate õpitulemustega.
83. Hindamise kohandused võivad puudutada töö sooritamise viisi, aega, abivahendeid, ülesannete mahtu või muid õpilase vajadusest tulenevaid tingimusi.
84. Hindamise kohandamine ei tähenda automaatselt õpitulemuste vähendamist. Õpitulemuste vähendamine või asendamine toimub üksnes õigusaktides sätestatud alustel.

15. Hinde või hinnangu vaidlustamine

85. Õpilasel või tema vanemal on õigus küsida õpetajalt selgitust hinde või hinnangu kujunemise kohta. Hinde või hinnangu kohta selgituse küsimine toimub üldjuhul kümne õppepäeva jooksul pärast hinde või hinnangu teatavaks tegemist Stuudiumis.
86. Kui õpilane või vanem ei nõustu õpetaja antud selgitusega, võib ta pöörduda kirjalikult kooli direktori poole kümne õppepäeva jooksul õpetajalt selgituse saamisest, esitades põhjenduse, millise hinde, hinnangu või hindamise korraldusega ei nõustuta.
87. Direktor lahendab pöördumise, küsides vajaduse korral selgitusi aineõpetajalt ja teistelt asjaosalistelt ning lähtudes õigusaktidest, kooli õppekavast ja käesolevast hindamisjuhendist.

88. Vaidlustamise menetlus peab olema erapooletu ning selle eesmärk on selgitada, kas hindamisel on järgitud kokkulepitud hindamiskriteeriume ja -korda.
89. Mõjuval põhjusel võib direktor vaadata läbi ka pärast käesolevas punktis sätestatud tähtaja möödumist esitatud pöördumise.

16. Rakendussätted

90. Hindamisjuhend on Ruhnu Põhikooli õppekava osa.
91. Hindamisjuhend vaadatakse vajaduse korral üle õppeaasta lõpus või õigusaktide muutumisel.
92. Hindamisjuhend jõustub direktori käskkirjas määratud kuupäeval.

Õiguslik alus

- Põhikooli- ja gümnaasiumiseadus.
- Vabariigi Valitsuse määrus „Põhikooli riiklik õppekava“, eelkõige hindamist käsitlevad sätted.
- Haridus- ja teadusministri määrus „Koduõppe ja haiglaõppe tingimused ja kord“.
- Kooli päevakavale ja õppekorraldusele kohalduvad tervisekaitsenõuded.

Märkus: Juhend on koostatud 2026. aastal kehtiva õigusraamistiku alusel. Õigusaktide muutumisel tuleb juhendi vastavad sätted üle vaadata.